O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
QURILISH VA UY-JOY KOMMUNAL
XO'JALIGI VAZIRLIGI

"SHAHARSOZLIK
HUJJATLARINI EKSPERTIZA
QILISH RESPUBLIKA
MARKAZI" DMNING FARG'ONA
VILOYATI BOSHQARMASI

150115 Farg'ona shahri, Al-Farg'oniy 36-uy, Tel/Faks: (73) 244-68-81, E-mail: fergexp@rambler.ru, new-ekspertiza.mc.uz

Holati: Ijobiy
Boshqarma boshlig`i: Madmarov Qudrat Yaxiyadjanovich
Sana: 16-04-2025 yil

YIG'MA EKSPERT XULOSASI

236544 - SONLI

Obyekt nomi: "Наврўз МФЙ ТП-125/400 кВАни юкини енгиллатиш учун қўшимча ТП қуриш ва 0,4 кВли тармоқни реконструкция қилиш. 65-ТПни юкини енгиллатиш учун қўшимча ТП қуриш ва 0,4 кВли тармоқни р-я қилиш 48-сонли трансформатор пугнктини юкини енгиллатиш учун қўшимча трансформатор пункти қуриш хамда 0,4 кВли тармоқни реконструкция қилиш"	
Buyurtmachi:	FARG`ONA VILOYAT HOKIMLIGI KAPITAL QURILISH SOHASIDA BUYURTMACHI XIZMATI DUK
Bosh loyihachi:	"FARG‘ONA ELEKTR TARMOQLARI HUDUDIY KORXONASI " aksiyadorlik jamiyati
Moliyalashtirish manbai:	Davlat byudjed mablag'lari
Bosh pudratchi:	“Farg’ona HETK” AJ
Qurilish turi:	Rekonstruksiya
Murojaat raqami:	060322

1. Loyihalash uchun asos.

1.1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentinining 23.09.2024 yildagi PQ-330-sonli qarori.

1.2. O‘zbekiston Respublikasi Bosh vaziri A.Aripov tomonidan 30.11.2024 yil VM03/24-199-sonli tasdiqlangan majlis bayoni.

1.3. Xalq deputatlari Farg‘ona viloyati kengashining 2025-yil 25-mart kungi VII-7-42-11-0-K/25-sonli qarori.

1.4. Farg'ona viloyati hokimligi "Kapital qurilish soxasida buyurtmachi xizmati" DUK bosh muhandisi U.Uzakov tomonidan tasdiqlangan,“Farg'ona XETK” texnik direktori E.Ibragimov bilan kelishilgan loyiha topshirig‘i.

1.5. «Farg‘ona azimut proyekt» MChJ Farg‘ona filiali tomonidan 2025-yilda berilgan obyektning muhandislik-geologiya xulosasi.

1.6. Buyurtmachi hamda bosh loyiha tashkiloti o`rtasida 2025 yil «04» aprelda tuzilgan 7-sonli shartnoma.

1.7. “Hududiy elektr tarmoqlari” AJ “Farg’ona hududiy elektr tarmoqlari korxonasi” AJning 14.02.2025-yil kungi 601-8, 602-8 va 603-8-sonli texnik shartlari.

2. Ekspertiza uchun taqdim etilgan materiallar.

2.1. Loyiha tarkibiga ko‘ra elektron yo‘nalishda taqdim qilingan loyiha smeta hujjatlari.

3. Loyiha yechimlarining qisqacha mazmuni.

3.1. Umumiy qism va birlamchi ma’lumoti.

O’zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 23-sentyabrdagi “Kambag‘allikdan Farovonlik Sari” to‘g‘risidagi PQ-330-sonli qarori ijrosimi ta’minlash bo’yicha, Marg’ilon shahar, Navro’z MFY xududida joylashgan, №49-sonli hamda №125-sonli transformator punktini yukini yengillatish maqsadida qo’shimcha transformator punktlarini o’rnatilishi va TPdan chiquvchi 0,4kV tarmoqlarini rekonstruksiya qilish va mavjud №65-sonli transformator punktini yuklama markaziga ko’chirish va katta quvvatlisiga almashtirish hamda TPdan chiquvchi 0,4kV tarmoqlarini hamda 220/110/10 kV li Farg’ona podstansiyasi 10 kVli Chulquvar-1 va Chulquvar-2 uzatmalaridan ta’minlanayotgan 10 kVli RP-Chulquvardan chiquvchi 10 kV li PMK-6 uzatmasini rekonstruksiya qilishni nazarda tutadi.

Ishchi loyihani ishlab chiqish uchun quyidagi birlamchi ma’lumotlar asos qilib olingan:

1. Hududning ayni paytdagi rejasi.
2. “Farg’ona HETK” AJ tomonidan berilgan elektr ta’minoti uchun texnik sharti.
3. 10 kVli “PMK-6” uzatmasining bir chiziqli chizmasi.

2.Elektr ta’minoti manbalari va elektr ta’minoti to’g’risida.

2.1. 10 kV EUT bo’yicha :

Ob’ektni elektr ta’minoti 220/110/10 kV li Farg’ona podstansiyasi 10 kVli Chulquvar-1 va Chulquvar-2 uzatmalaridan ta’minlanayotgan 10 kVli RP-Chulquvardan chiquvchi 10 kV li PMK-6 uzatmasining mavjud yaqin tayanchidan CB-110-3,5 rusumli tayanchlarga mahsus travesrlar o’rnatgan holda jami uzunligi L=745 metr bo’lgan AS-35mm2 simli XEUT qurilishi xamda uzunligi L=135 metr bo‘lgan uchta APvPu 1x95mm2 rusumli kabel tarmog‘i yotqizilishi orqali amalga oshirilish loyihalashtirilgan.

220/110/10 kV li Farg’ona podstansiyasi 10 kVli Chulquvar-1 va Chulquvar-2 uzatmalaridan ta’minlanayotgan 10 kVli RP-Chulquvardan chiquvchi 10 kV li PMK-6 uzatmasining 10 kv li uzunligi L=1120 metr bo’lgan qismi demontaj qilinib yangi CB-110-3,5 rusumli tayanchlarga mahsus travesrlar o’rnatgan holda jami uzunligi L=1370 metr bo’lgan AS-35mm2 va AS-50mm2 simli XEUT qurilishi orqali yangi loyihaviy tarmoq qurulishi loyihalashtirilgan.

2.2. 10/0,4 kV transformator punkti bo’yicha :

Yuklama markaziga GKTP turidagi kuchlanishi 10/0,4 kVli quvvati 400 kVA bo’lgan kuch transformatorli 1(bir) dona o’rnatilishi va bu GKTP qurilmasini FSB rusumli ko‘ndalang qo‘yilgan poydevorga o‘rnatilishi va GKTP turidagi kuchlanishi 10/0,4 kVli quvvati 250 kVA bo’lgan kuch transformatorli 2(ikki) dona o’rnatilishi va bu GKTP qurilmasini FSB rusumli ko‘ndalang qo‘yilgan poydevorga o‘rnatilishi loyihalashtirilgan.

Transformatorni ichki buzilishlar hamda o’tuvchi qisqa tutashuv toklardan himoyalash PKT turidagi saqlagich va TPni past kuchlanishli 0,4 kVli taqsimlash qurilmasiga o’rnatilgan avtomat o’chirgich yordamida amalga oshiriladi. TPni past kuchlanishli tomoniga o’rnatilgan avtomat o’chirgich TPdan chiqqan 380/220Vli tarmoqlarni qisqa tutashuv toklaridan himoyalash vazifasiga ham xizmat qiladi.

2.1. 0,4 kV EUT bo’yicha :

Loyihaviy TPlardan aholi xonadonlari elektr ta’minoti uchun jami uzunligi L=2035 metr SIP2-3x35+1x50mm2, SIP2-3x50+1x70mm2 va SIP2-3x70+1x54.6mm2 simlarda, CB-95-2,0 rusumli temir beton tayanchlarda osib olib borib bajarish, xamda uzunligi L=70 metr bo‘lgan AVVG 4x120 mm2 rusumli kabellar yotqizilishi orqali amalga oshirilish loyihalashtirilgan.

Mavjud 49-sonli TPdan aholi xonadonlari elektr ta’minoti uchun jami uzunligi L=1095 metr SIP2-3x35+1x50mm2, SIP2-3x50+1x70mm2 va SIP2-3x70+1x54.6mm2 simlarda, CB-95-2,0 rusumli temir beton tayanchlarda osib olib borib bajarish, xamda uzunligi L=145 metr bo‘lgan AVVG 4x120 mm2 rusumli kabellar yotqizilishi orqali amalga oshirilish loyihalashtirilgan.

Mavjud 65-sonli TPdan aholi xonadonlari elektr ta’minoti uchun jami uzunligi L=1420 metr SIP2-3x50+1x70mm2 va SIP2-3x70+1x54.6mm2 simlarda, CB-95-2,0 rusumli temir beton tayanchlarda osib olib borib bajarish, xamda uzunligi L=155 metr bo‘lgan AVVG 4x120 mm2 rusumli kabellar yotqizilishi orqali amalga oshirilish loyihalashtirilgan.

Mavjud 125-sonli TPdan aholi xonadonlari elektr ta’minoti uchun jami uzunligi L=400 metr SIP2-3x50+1x70mm2 simda, CB-95-2,0 rusumli temir beton tayanchlarda osib olib borib bajarish orqali amalga oshirilish loyihalashtirilgan.

3.Kuchlanishni sozlash.

Loyihalashtirilayotgan transformator punktini 220/110/10 kV li Farg’ona podstansiyasi 10 kVli Chulquvar-1 va Chulquvar-2 uzatmalaridan ta’minlanayotgan 10 kVli RP-Chulquvardan chiquvchi 10 kV li PMK-6 uzatmasiga ulanishi aniqlangan. Markazlashtirilgan holdagi kuchlanishni sozlash iste’molchini zarur me’yorda ishlashini ta’minlaydi. Transformator cho’lg’amidagi simlarning ko’ndalang kesimini e’tiborga olgan holda antsapfning tanlangan holati, iste’molchining kuchlanishini belgilangan me’yor doirasida o’zgarishini ta’minlaydi.

4.Elektr ta’minoti ishonchliligi.

Loyihalanayotgan ob’ekt uchun berilgan texnik shartga asosan joyida o’tkazilgan o’rganishlar va iste’molchining ma’lumotlariga asoslanib, ushbu obyektning elektr ta’minoti ishonchliligi bo’yicha III toifaga mansub.

5.O’ta kuchlanishdan himoya.

20kVgacha bo’lgan havo elektr uzatish tarmoqlarida “Elektr qurilmalarning tuzilish qoidalari” (PUE)ga asosan atmosfera bilan bog’liq o’ta kuchlanishlar bo’yicha maxsus himoya nazarda tutilmaydi. Transformator punkti himoyasi “ventelg’ razryadnik”lar orqali amalga oshiriladi va bu “ventelg razryadnik”lar TPning komplektiga kiradi.

6. Himoya yerlagichi.

“Elektr qurilmalarning tuzilish qoidalari” (PUE-2011)ga muvofiq 10/0,4 TPning yerlagich “kontur” ishlari vertikal tarzda qoqilgan qoziqlarga va unga gorizontal holatda yotqizilgan, hamda qoziqlarga payvandlangan neytral metall bog’lamasi ko’rinishida amalga oshiriladi.

Erlagich qurilmasining qarshiligi 4 Om dan yuqori bo’lmasligi shart.

Loyihada elektr qurilmalaridan foydalanish davomida elektr xavfsizligi tadbiri-himoya yerlagichlari ko’zda tutilgan. Buning uchun elektr himoya qobig’ining yemirilishi natijasida elektr toki xavfi ostida qolishi mumkin bo’lgan hamma metall qismlari, texnologik qurilmalarining tana (korpus)lari, tarqatish qurilmalari, metall trubalar transformator punkti atrofida maxsus bajarilgan yerlagichga payvandlash yoki maxsus boltlar yordamida ulanadi.

7. 10 kVli EUTning trassasi va konstruktiv bajarilishi.

10 kVli EUT “Elektr qurilmalarning tuzilish qoidalari” (PUE-2011) talablariga muvofiq tarmoqga tortiladigan simlarni SHF-10 rusumidagi izolyatorlarga ikkilangan (dvoynoe kreplenie) holatda mahkamlanishi shart.

Loyihalanayotgan tarmoqdagi temir-beton tayanchlarni elektr xavfsizligini tahminlash maqsadida “Elektr qurilmalarning tuzilish qoidalari” (PUE-2011) talablariga muvofiq yerlanishi lozim.

4. Loyihalanayotgan obyektning muhandislik ta'minoti.

4.1.Elektron taqdim etilgan albomlarda batafsil ko‘rsatilgan.

5. Loyihani kelishilganligi to'g'risida hujjatlar.

5.1. Davlat ekologiya ekspertizasining 04.04.2025-yildagi 01-02/12-2618-sonli xulosasi.

5.2. Nuqson dalolatnomasi.

6. Ekspertiza natijalari.

Ekspertiza natijalariga koʻra qoʻshimcha qiymat soligʻi (QQS) bilan **2 062 965 406** so'm miqdorida taqdim etilgan loyiha qiymati

64 288 013 so'mga kamaytirilib, **1 998 677 393** soʻmni tashkil etadi. Xususan:

Qurilish-montaj ishlari: **1 274 616 116** so'm

Asbob-uskunalar: **402 171 429** so'm

QQS: **201 214 505** so'm

6.1.Ekspertiza jarayonida mutaxasislarning izohlariga muvofiq loyiha hujjatlariga quyidagi asosiy tuzatishlar va qoʻshimchalar kiritildi.

6.2.Ishchi loyiha ekspertiza koʻrigiga buyurtmachining texnologik, ichki muhandislik, energiya tejamkorlik va boshqa yechimlari izoxlarsiz taqdim etilgan.

6.3.Ekspertiza jarayonida mahalliy (lokal) ekspert xulosalarining izoxlariga muvofiq kiritilgan kamchiliklar va tuzatishlar loyihachi tomonidan koʻrib chiqildi va tuzatildi. (Biriktirilgan lokal ekspertiza xulosalaridagi faylda batafsil koʻrsatib oʻtilgan).

6.4. Obyektning materiallar va jixozlar qiymati buyrtmachi taqdim etilgan «Fargona hududiy elektr tarmoqlari korxonasi» AJ bosh diektori tasdiqlagan va Fargona viloyati xokimligi «Kapital qurilish soxasida buyurtmachi xizmati DM raxbari kelishilgan 2025 yil 18 martdagi 01-17-B/46 sonli yigilish bayoniga ilova narxlar bayonnomasiga asoslanib koʻrib chiqildi.

Buyurtmachi jami xarajati, ish xaqqi 20 351,31 sum/odamsoat (ijtimoyi sug'urta siz) va pudratchining boshqa xarajatlari 14,88% buyurtmachi xatiga asosan qabul qilindi.

Buyurtmachi tomonidan quydagi obyekt jami boʻlib 2 062 965,406 ming soʻm taqdim etilgan.

Tekshiruv natijasiga koʻra quydagi koʻrsatgichlar tavsiya etiladi:

Qurilish-montaj ishlari:	- 1 274 616,116 ming so'm
Asbob-uskunalar:	- 402 171,429 ming so'm
Qurilish qiymati QQS siz	- 1 676 787,544 ming soʻm
QQS 12%	- 201 214,505 ming soʻm
Qurilish qiymati QQS bilan	- 1 878 002,049 ming soʻm
Buyurtmachining xarajatlari	- 120 675,344 ming soʻm
Jami obyekt qiymati QQS va buyurtmachi xarajatlari bilan	- 1 998 677,393 ming soʻm
Iqtisod qilingan mablagʻ	- 64 288,013 ming soʻm

Kamayish qurilish mashinalarini va mexanizm va ba'zi materiallar qiymati sozlash xisobiga amalga oshirildi.

6.5. Jixozlar qiymati buyurtmachi kompetensiyasiga kiradi.

6.6. Import qilingan uskunalar va materiallarning narxi ekspertiza tomonidan koʻrib chiqilmagan.

6.7. Oʼzbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasining 17-sentabrdagi 579-sonli qarori 1-ilova, III-bob, 29-bandiga asosan ekspert tashkilotiga taqdim etilgan shaharsozlik hujjatlarining sifati, dastlabki maʼlumotlarining haqqoniyligi va qabul qilingan loyiha yechimlariga buyurtmachi va loyiha tashkilotlari javobgardir.

7. Xulosalar.

7.1. Navroʻz MFY TP-125/400 kVAni yukini yengillatish uchun qoʻshimcha TP qurish va 0,4 kVli tarmoqni rekonstruksiya qilish. 65-TPni yukini yengillatish uchun qoʻshimcha TP qurish va 0,4 kVli tarmoqni rekonstruksiya qilish 48-sonli transformator punktini yukini yengillatish uchun qoʻshimcha transformator punkti qurish xamda 0,4 kVli tarmoqni rekonstruksiya qilish, loyiha-smeta hujjatlari ekspertiza tekshiruv natijalarini hisobga olgan holda koʻrib chiqib, tasdiqlashga tavsiya etiladi.

7.2. Vazirlar Mahkamasining 11.06.2003 yildagi 261-sonli qarori va SHNK 4.01.16-09 ga muvofiq, tanlov savdolarini o‘tkazish uchun obyektning qiymati buyurtmachi tomonidan belgilanadi.

7.3. Ko‘rsatilgan narxni tanlov savdolari uchun qabul qilish to‘g‘risida buyurtmachi qaror qabul qiladi.

7.2. ShNK 1.03.06-2013 42-bandiga asosan amal qilish muddati 2 yil.

Bosh ekspert: Askarova Malika Maxmudovna.

Ishtirokchi ekspertlar: Askarova Malika Maxmudovna, ДЖАЛИЛОВ МУРАДЖАН МАХМУДЖАНОВИЧ